

HISTORIE PBS VELKÁ BÍTEŠ V OBRAZECH

VÝROČÍ

70

PBS Velká Bíteš

70 let výroby v PBS Velká Bíteš, to je neuvěřitelných více než 14 tisíc vyrobených a dodaných turbínových zařízení, především pro letecký průmysl. Kolik to asi bylo stohů výkresů, technologických postupů, a hlavně vynikajících nápadů? Kolik tun roztaveného železa, tisíců hodin u soustruhu, na montáži nebo třeba ve zkušebních boxech? Kolik letišť, hotelů a obchodních jednání?

Já osobně jsem v PBS strávil celý svůj profesní život a jsem na to velice hrdý. Dodnes si pamatuji, jak jsem koncem 80. let na brigádě v PBS složil sám své první turbodmychadlo. Ten pocit, že jsem smontoval něco smysluplného a technicky sofistikovaného, si vybavuji dodnes.

Jsem také velmi rád, že jsem mohl být u toho, když jsme v roce 2001 podepsali první kontrakt na dodávku pomocné energetické

jednotky Safir 5K/G MI, která nastartuje i desetitunový vrtulník Mi-17. V roce 2004 jsme pak prodali první proudový motor PBS TJ100, který je určený především pro pohon bezpilotních letounů, ale pohání třeba i americký proudový letoun Sonex.

Shodou okolností u obou těchto stěžejních produktů PBS jsme v uplynulých měsících oslavili 1000. vyrobený kus. Na těchto a dalších úspěších se podíleli stovky zaměstnanců PBS. Fakt, že vyrábíme v Bíteši strojírenské produkty s uplatněním prakticky po celém světě už 70 let, svědčí o tom, že to děláme opravdu dobře a potvrzují to i rostoucí ekonomické výsledky z posledních let.

Velký podíl na dnešním úspěchu PBS má ale především generace našich předků, kteří nám předali ten „UM“ nebo chcete-li „know-

how“. Rád bych jim proto touto formou poděkoval a vzdal hold.

Nám všem přeji, abychom mohli být hrdi na to, co děláme, aby generace našich potomků mohla psát o úspěšném pokračování značky PBS, třeba za dalších 30 let při oslavách 100. výročí strojírenské výroby ve Velké Bíteši.

Ing. Milan Macholán
generální ředitel

50+ let v oblasti leteckví a slévárnství

700+ zaměstnanců

90% produkce vyrobeno v PBS

14 000+ vyrobených turbínových zařízení

100 000+ vysoce přesných odlitků ročně

20 000+ m² plochy povrchově upraveno ročně

První „úřední“ zmínka o zavedení průmyslové výroby

1950-1969

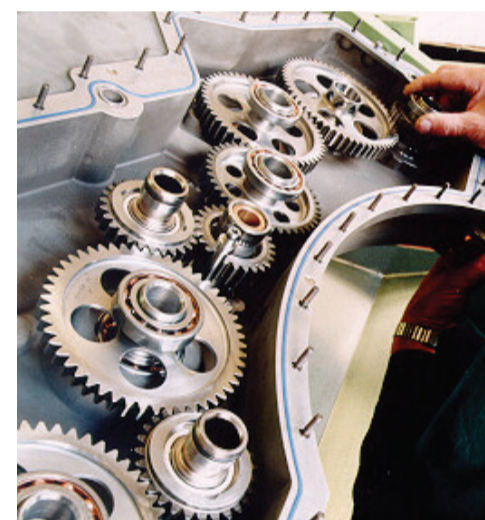

Ve Velké Bíteši se datuje k roku 1946. Tehdejšími zástupci ministerstva průmyslu byla přislíbena pomoc při hledání vhodného průmyslového odvětví. V následujících letech se na „zelené louce“ začal stavět výrobní závod Vítkovických železáren. Ten byl ale následně předán První brněnské strojírně Brno. V prvopočátcích se tedy výroba zaměřovala na výrobu pneumatického nářadí pro Vítkovické železářny. Následně byla rozšířena o výrobu průmyslových armatur v průmyslové energetice

Sériová výroba letounu L-39 Albatros

1970-1989

Začátkem 70. let začala sériová výroba letounu L-39 Albatros pro společnost Aero Vodochody. V roce 1973 byly dodány první sériově vyráběné generátory vzduchu Saphir 5. V průběhu sériové výroby vznikl požadavek na rozšíření generátoru vzduchu na pomocnou energetickou jednotku dodávající nejen stlačený vzduch, ale také elektrickou energii pro přístroje na palubě. Po úvodních studiích byl v roce 1980 zahájen vývoj jednotky s označením Safir 5M. Sériová výroba byla zahájena roku 1982.

Novodobá historie - privatizace PBS

1990-1999

Po společensko-politických změnách v roce 1989 prošla společnost hlubokou restrukturalizací. Dne 1. ledna 1991 byly vytvořeny samostatné podniky: PBS Brno, a. s. se závody Třebíč a Mikulov, samostatný podnik PBS Velká Bíteš, a. s. a závod Oslavany.

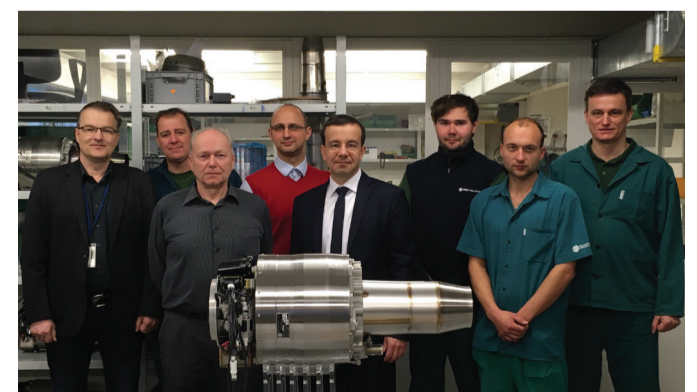
Významnou kapitolou v historii letecké výroby v PBS Velká Bíteš je realizace dodávek přístrojů pro letoun L-159, která započala ve druhé polovině 90. let. Kromě startovacího a klimatizačního systému byla vyvinuta i hlavní převodovka.

Nové turbínové pohonné jednotky

2000-2009

V roce 2002 byly zahájeny zkoušky prvního funkčního vzorku proudového motoru PBS TJ100. První motor byl dodán v roce 2004 španělskému výrobci cvičných terčů, firmě Inta. Jedná se o jeden z neúspěšnějších finálních produktů PBS v novodobé historii.

V roce 2001 byl dodán první Safir 5K/G MI ruskému výrobci středně těžkých vrtulníků konstrukční kanceláře MIL.

2010-2020

V roce 2011 byl zahájen projekt ESPOSA - výzkum a vývoj technologií pro pohonné jednotky v oblasti malého letectví, od návrhu a výroby komponent motoru až po instalační metodiku motoru do malých letadel.

Společnost PBS Velká Bíteš byla v tomto projektu zastoupena dvěma motory - turbodvrtulovým PBS TP100 a turbodvrtulovým PBS TS100.

V roce 2012 byla společnost PBS oceněna titulem „Firma roku“. V roce 2018 byla společnost oceněna jednou z nejprestižnějších cen, které může firma v České republice dosáhnout, a to oceněním „Národní cena kvality“.

PBS získala i řadu dalších ocenění, především za společenskou odpovědnost a podporu školství, zdravotnictví, sportu, kultury a dalších aktivit.

Vedle různých typů odlitků slévárny a galvanických povrchových úprav patří mezi klíčové produkty turbínové pohonné jednotky pro letecký průmysl.

V roce 2019 / 2020 dosáhla PBS významných produktových milníků, kdy byly vyrobeny 1000. APU Safir 5K/G MI a 1000. proudový motor PBS TJ100.

KARIÉRA V PBS

Pozice:

- Obchodní zástupce
- Obsluha CNC stroje
- Marketingový specialista
- Provozní manažer kvality

Benefity:

- Podpora profesního růstu
- Nadstandardní mzda
- Unikátní know-how
- Stabilní zázemí

NABÍDKA KOOOPERACE

RADIOGRAFICKÁ ZKOUŠKA (RT)

Radiografie s využitím **digitálního detektoru** dle ASTM E 2698

Lampa COMET o napětí 450 kV
Prozařitelnost cca 60 mm Fe

Max. hmotnost jednoho kusu **40 kg**

Max. průměr **400 mm**, výška **700 mm**

DĚLENÍ HUTNÍCH MATERIÁLŮ

Pálení plechů pomocí **MESSER** MultiTerm 3600

Řezání kovových tyčí pomocí kotoučových pil **KASTO** variospeed C15

Řezání kovových tyčí pomocí pásových pil **PP360, PP361**

POVRCHOVÉ ÚPRAVY GALVANOVNA

Eloxování – tvrdé, černé, v kyselině chromové

Zinkování, niklování, cínování

Černění

BROUŠENÍ A KONTROLA OZUBENÝCH KOL

Broušení přesného evolventního ozubení – Bruska **KAPP Nilles** ZE 400

Komplexní výroba ozubených kol

Výroba celků – leteckých převodovek

Měření a testování finálních produktů